

Obsah

Seznam symbolů	8
Úvod	13
I. TEORIE	21
1 Základní termodynamické pojmy	23
1.1 Termodynamické systémy a jejich rozdělení	23
1.2 Fenomenologický popis systému	26
1.3 Stav termodynamického systému	28
1.4 Statistický popis systému	30
1.5 Termodynamické procesy	35
2 Bilanční rovnice a první zákon termodynamiky	38
2.1 Bilanční rovnice	38
2.2 Bilance hmoty	41
2.3 Bilance náboje	45
2.4 Bilance hybnosti	46
2.5 Bilance mechanické energie	50
2.6 Bilance celkové energie – první zákon termodynamiky	52
2.7 Bilance elektrického a magnetického indukčního toku. Elektromagnetické vlastnosti materiálového prostředí	55
2.7.1 Kapacita, indukčnost a elektrický odpor	61
2.7.2 Zjednodušený elektrický model tkáně	63
3 Entropie	68
3.1 Druhý zákon termodynamiky	68
3.2 Termodynamické potenciály	71
3.3 Entropie a pravděpodobnost mikrostavu systému	76
3.4 Druhá věta termodynamická a biologické systémy	80
3.5 Rovnice bilance entropie	81

4 Lineární nerovnovážná termodynamika	86
4.1 Lineární fenomenologické zákony	87
4.2 Curieův–Prigoginův princip	89
4.3 Onsagerovy relace reciprocity	90
4.4 Minimální produkce entropie	91
5 Základy chemické termodynamiky a kinetiky	94
5.1 Chemický potenciál	95
5.2 Základy chemické kinetiky	100
5.3 Rovnovážná konstanta	104
5.4 Fázové přechody	108
5.5 Časová hierarchie chemických reakcí	110
5.6 Enzymová kinetika Michaelise a Mentenové	112
5.7 Spřažené reakce	115
6 Vývoj termodynamických systémů v čase	117
6.1 Mikroskopická interpretace vývoje termodynamických systémů	118
6.2 Vztah mezi fluktuacemi a změnou entropie	121
6.3 Stabilita rovnovážného systému	122
6.4 Aplikace podmínek stability pro chemicky reagující systémy	128
6.5 Rozšířená nerovnovážná termodynamika	133
II. APLIKACE	139
7 Struktura a základní funkce biologické buňky	141
7.1 Diferenciace buněk	145
8 Termodynamika membránového transportu	148
8.1 Transportní mechanismy v membráně	150
8.2 Transport neelektrolytů	151
8.3 Membránový potenciál	157
8.4 Transport elektrolytů	159
8.5 Aktivní transport	163
8.5.1 Termodynamický popis aktivního transportu	166
8.6 Modelování elektrické aktivity nervových a svalových buněk	169
8.6.1 Hodgkinův–Huxleyův model membránového potenciálu	171
8.6.2 FitzHughův–Nagumův model vzrušivé tkáně	174
9 Biologické oscilace	175
9.1 Oscilace v řetězových enzymových reakcích	176
9.2 Oscilace glykolýzy	181
9.3 Oscilace při transportních jevech	186
10 Svalová buňka	191
10.1 Struktura svalové buňky	191

10.2	Mechanismus kontrakce a relaxace svalové buňky	195
10.3	Energetické zdroje pro kontrakci svalové buňky	199
11	Kardiovaskulární systém člověka	204
11.1	Srdce a jeho funkce	204
11.2	Hemodynamika kardiovaskulárního systému	212
11.3	Termodynamický model srdce	215
11.4	Hemodynamické parametry srdce	219
12	Termodynamika biologické evoluce	222
12.1	Selekce biopolymerů	223
12.2	Nestability vyvolané chybnou replikací	227
12.3	Eigenovy hypercykly	229
12.4	Nahodilost a nutnost vývoje	231
III.	ZÁVĚR	233
IV.	DODATKY	237
A	Základní matematické pojmy	239
A.1	Funkce	239
A.2	Derivace a diferenciály, diferenciální operátory	240
A.3	Integrály, Gaussova věta	243
A.4	Diferenciální rovnice a jejich soustavy	246
B	Kvalitativní řešení soustav obyčejných diferenciálních rovnic	249
B.1	Soustava obyčejných diferenciálních rovnic	249
B.2	Bifurkační podmínka	251
B.3	Příklady kvalitativního vyšetřování soustav diferenciálních rovnic	252
B.4	Limitní cyklus	256
B.5	Stabilita řešení diferenciálních rovnic	258
B.6	Ljapunovovy funkce	259
Literatura	.....	262
Rejstřík	.....	266